

TYA:S ARBETSKRAFTS- BAROMETER 2008

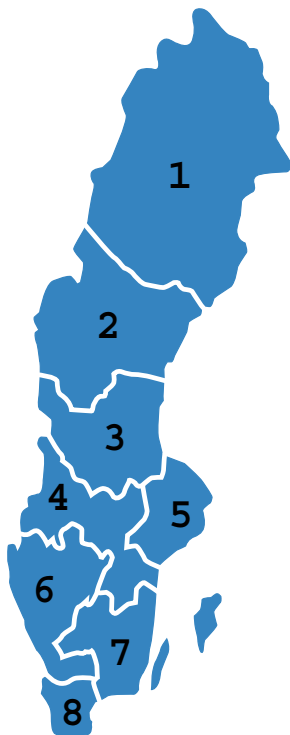
Brist på yrkesutbildade lastbilsförare!

Det är stort behov av yrkesutbildade lastbilsförare. Närmare fyra av tio åkerier bedömer att de har behov av att anställa förare under det närmaste året, samtidigt som fyra av tio åkerier har svårt att rekrytera lämpliga lastbilsförare idag. TYAs Arbetskraftsbarometer 2008 bygger bl a på drygt 1 100 svar från åkerier (medlemmar i Biltrafikens Arbetsgivareförbund, BA) kring rekryterings- och utbildningsfrågor för perioden maj 2007 till april 2008 och 12 månader framåt. Dessutom har statistik, som har betydelse för rekryteringsfrågorna hämtats från Arbetsförmedlingen, Statistiska Centralbyrån och Vägverket. Denna barometer, liksom den tidigare, speglar det stora behovet av yrkesutbildade lastbilsförare trots den försvagade efterfrågetillväxten i år. TYA fortsätter att verka för fler utbildningsplatser med kvalitet.

Innehåll

Rekryteringsbehov	3
Gymnasie- och arbetsmarknadsutbildning	5
Arbetsplatsförlagt lärande	6
Arbetsförmedlingen	7
Antal utbildade	10
Prognos och statistik	11

Regionindelning i tabellerna

Regionindelningen baseras i huvudsak på sammanslagna län. Indelningen följer i stort TYAs regionala utbildningsråd. Se nedan.

- 1. ÖVRE NORRA:** Norrbotten, Västerbotten
- 2. NEDRE NORRA:** Jämtland, Västernorrland
- 3. ÖVRE MELLAN:** Dalarna, Gävleborg
- 4. MELLERSTA REGIONEN:** Värmland, Örebro, Östergötland och delar av Västmanland
- 5. ÖSTRA REGIONEN:** Gotland, Stockholm, Södermanland, Uppsala, delar av Västmanland
- 6. SYDVÄSTRA REGIONEN:** Halland, Västra Götaland och delar av Kronoberg
- 7. SYDÖSTRA REGIONEN:** Blekinge, Jönköping, Kalmar och delar av Kronoberg
- 8. SÖDRA REGIONEN:** Skåne

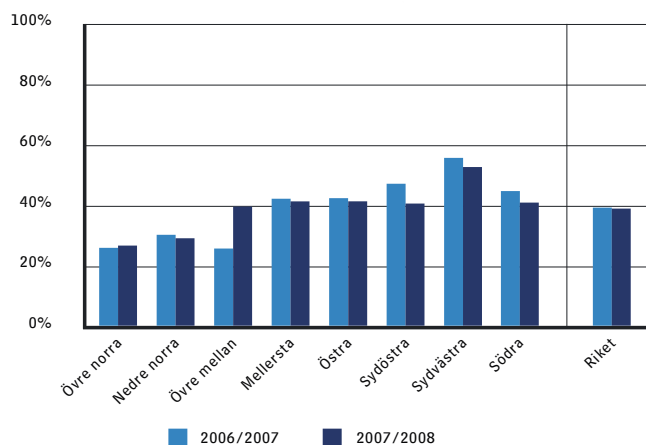

Rekryteringsbehov

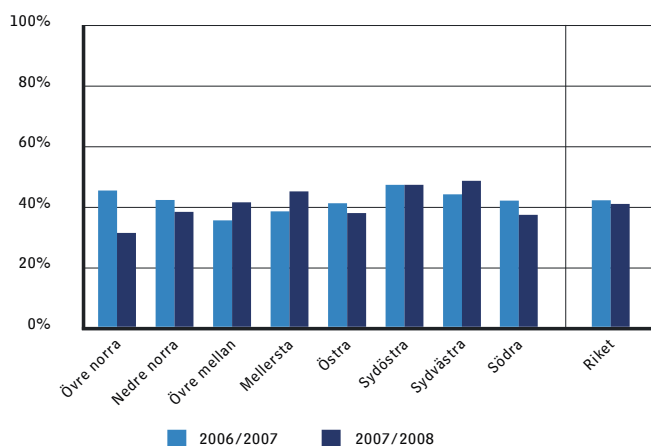
Fyra av tio kommer att anställa

Närmare 40 procent av företagen inom Biltrafikens Arbetsgivareförbund, BA, uppskattar att de kommer att ha behov av att anställa lastbilsförare under det närmaste året. Rekryteringsbehovet varierar dock mellan regionerna. I Sydvästra regionen uppskattar 53 procent av BA-företagen att de kommer att anställa, medan siffran för Övre norra regionen (Norrbottnen och Västerbotten) är 26 procent.

ANDEL BA-FÖRETAG MED REKRYTERINGSBEHOV UNDER DET NÄRMASTE ÅRET

ANDEL BA-FÖRETAG SOM HAFT SVÅRIGHETER ATT REKRYTERA LASTBILSFÖRARE

40 procent har haft svårt att rekrytera

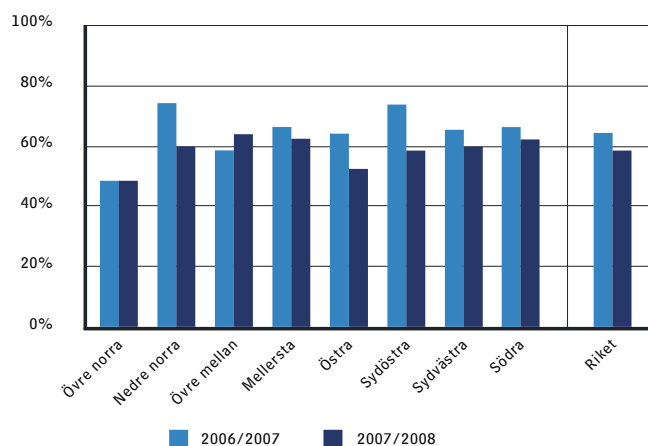
Under de senaste två åren har omkring 40 procent av BA-företagen haft svårigheter att rekrytera lämpliga lastbilsförare. Under 2007/2008 har man i Mellersta, Sydöstra och Sydvästra regionen haft svårare att rekrytera än vad man haft i riket totalt.

Fortsatt hög andel som har rekryterat

Över hälften av åkerierna har rekryterat lastbilsförare. Samtidigt kan konstateras att i samtliga regioner, utom Övre mellan (Dalarna och Gävleborg), har andelen företag som anställt förare minskat jämfört med året innan.

Det har anställts fler lastbilsförare än året innan. Under perioden maj 2007 till april 2008 har BA-företagen anställt drygt 6 100 lastbilsförare medan cirka 5 900 anställdes under motsvarande period ett år tidigare. Det motsvarar en ökning på 3 procent.

ANDEL BA-FÖRETAG SOM HAR REKRYTERAT LASTBILSFÖRARE DET SENASTE ÅRET

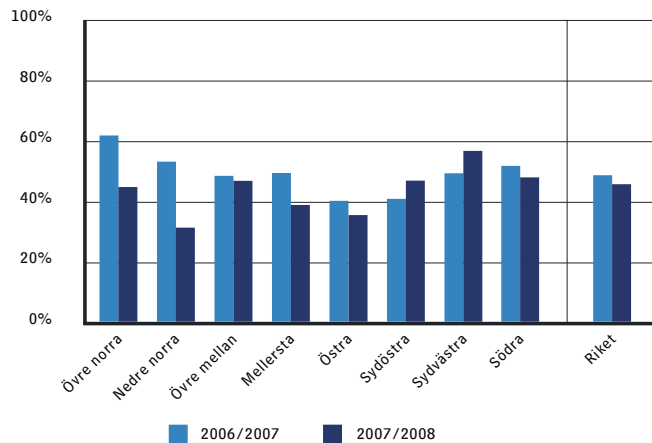

Rekryteringsbehov

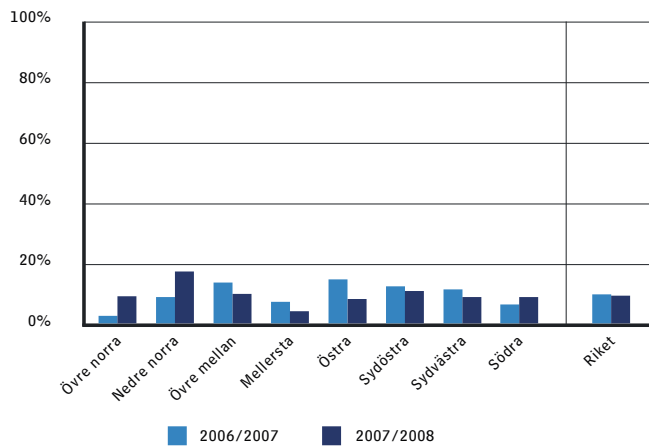
Hälften rekryteras på grund av utökning

Nära hälften av nyrekryteringarna beror på utökning av verksamheten under det senaste året. Andelen nyrekryteringar som hänger samman med utökad verksamhet har generellt sett minskat sedan 2006/2007, dock med undantag för Sydöstra och Sydvästra regionen.

ANDEL REKRYTERADE LASTBILSFÖRARE PGA UTÖKAD VERKSAMHET

ANDEL REKRYTERADE LASTBILSFÖRARE PGA PENSIONSavgÅNGAR 2007-2008

En av tio rekryteras på grund av pensioneringar

Andelen nyrekryteringar som hänger samman med pensionsavgångar är knappt 10 procent med undantag för Nedre norra regionen (Västernorrland och Jämtland) där andelen är lite högre.

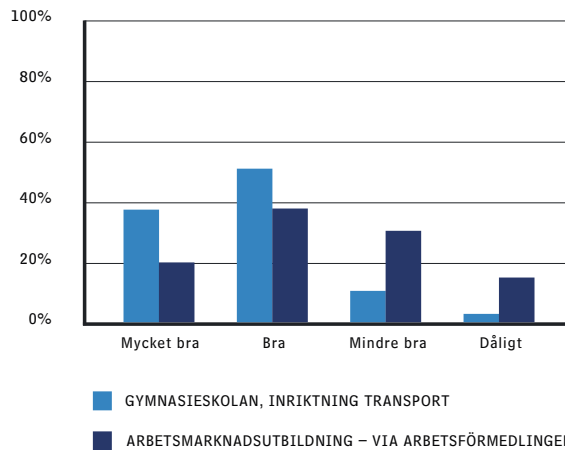

Gymnasie- och arbetsmarknadsutbildning

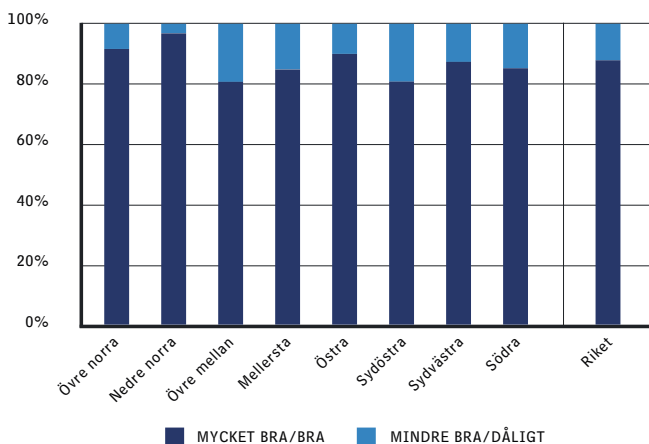
De flesta anser att utbildningen är bra

Närmare 90 procent av de BA-företag som har erfarenhet av gymnasieutbildning med transportinriktning anser att den är bra eller mycket bra. Nästan 60 procent av de företag som har erfarenhet av arbetsmarknadsutbildning anser att den är bra eller mycket bra.

ANDEL BA-FÖRETAG MED ERFARENHET AV FÖRARUTBILDNINGAR. INSTÄLLNING TILL OLIKA FÖRARUTBILDNINGAR.

ANDEL BA-FÖRETAG MED ERFARENHET AV FÖRARUTBILDNINGAR. INSTÄLLNING TILL GYMNASIESKOLANS INRIKTNING TRANSPORT.

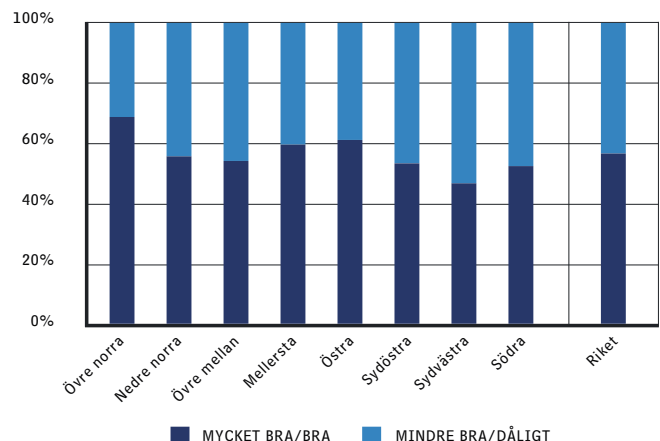
Gymnasieutbildningen får högt betyg

Totalt uppfattas gymnasieskolans transportutbildning som bra eller mycket bra av det stora flertalet BA-företag som har erfarenhet av denna utbildning. I Övre mellanregionen (Dalarna och Gävleborg) samt Sydöstra regionen anser 80 procent av företagen att utbildningen är bra eller mycket bra. Mer än 90 procent av företagen i Övre norra och Nedre norra regionen (Norrbotten och Västerbotten samt Västernorrland och Jämtland) tycker att gymnasieutbildning med transportinriktning är bra eller mycket bra.

Arbetsmarknadsutbildningen varierar i kvalitet

57 procent av BA-företagen, som har erfarenhet av arbetsmarknadsutbildning, anser att den är bra eller mycket bra. Men företagens inställning till arbetsmarknadsutbildning är inte lika odelat positiv som till gymnasieskolans transportutbildning. I Sydvästra regionen anser en majoritet, 53 procent, av företagen att utbildningen är dålig eller mindre bra.

ANDEL BA-FÖRETAG MED ERFARENHET AV FÖRARUTBILDNINGAR. INSTÄLLNING TILL ARBETSMARKNADSUTBILDNING VIA ARBETSFÖRMEDLINGEN.

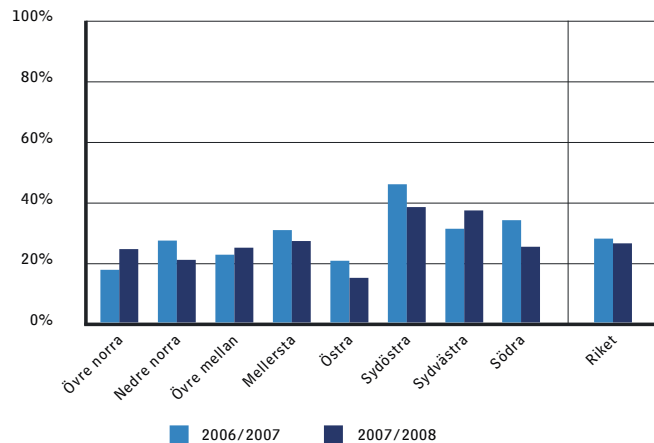

Arbetsplatsförlagt lärande

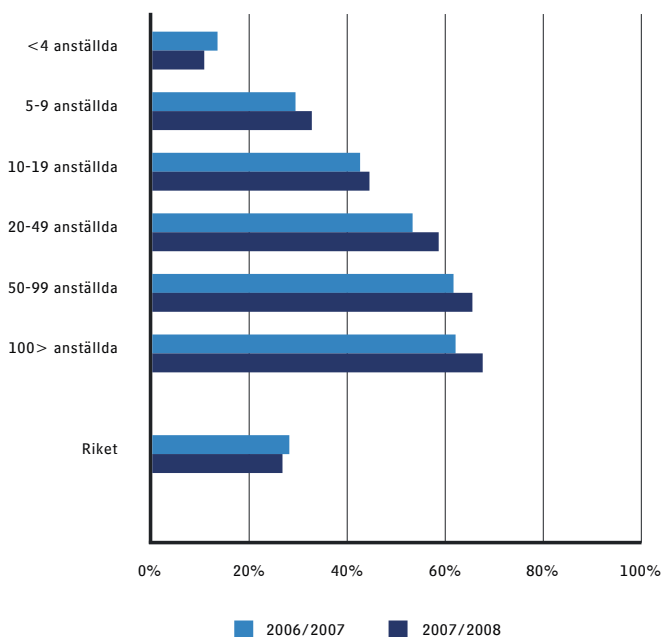
Tre av tio åkerier har haft elever på APU/APL*

Under 2007/2008 har 27 procent av BA-företagen tagit emot gymnasieelever på APU/APL. I sydöstra regionen har 39 procent av företagen tagit emot elever. I Östra regionen har 15 procent av företagen haft elever på arbetsplatsförlagt lärande.

ANDEL BA-FÖRETAG SOM TAGIT EMOT GYMNASIEELEVER PÅ APU/APL*

ANDEL BA-FÖRETAG SOM TAGIT EMOT GYMNASIEELEVER PÅ APU/A

Hälften av åkerierna över 20 anställda har haft elever på APU/APL*

Andelen företag som tagit emot gymnasieelever på APU/APL varierar beroende på företagets storlek. Över hälften av alla företag med 20 eller fler anställda har tagit emot gymnasieelever på APU/APL. Närmare 70 procent av de allra största företagen har tagit emot elever på APU/APL och drygt 10 procent av de allra minsta företagen.

* APU står för arbetsplatsförlagd utbildning och är skolans benämning på den del av gymnasieutbildningen som sker på företag. Cirka 15 procent av utbildningstiden är företagsförlagd. APL står för arbetsplatslärande, TYAs modell för ett mer omfattande lärande ute på företag. 20-40 procent av utbildningstiden är företagsförlagd.

Arbetsförmedlingen

8 000 nya platser som lastbilsförare första halvåret 2008

Antalet nyanmälda platser som lastbilsförare har ökat med 10 000 sedan 2004. 2007 anmäldes drygt 14 000 lediga platser inom lastbilsförarområdet till arbetsförmedlingarna.

ANTAL NYA PLATSER ANGÅENDE LASTBILS- OCH LÅNGTRADARFÖRARE FÖR PERIODEN 2003-2007 SAMT FÖRSTA HALVÅRET 2008

ÅR	ANTAL PLATSER
2003	4 496
2004	4 307
2005	5 459
2006	13 474
2007	14 355
2008	8 137

ANTAL NYA PLATSER ANGÅENDE LASTBILS- OCH LÅNGTRADARFÖRARE FÖRSTA HALVÅRET 2008 FÖRDELAT PÅ LÄN

LÄN	ANTAL PLATSER
STOCKHOLMS LÄN	3 845
UPPSALA LÄN	199
SÖDERMANLANDS LÄN	132
ÖSTERGÖTLANDS LÄN	151
JÖNKÖPINGS LÄN	250
KRONOBERGS LÄN	120
KALMAR LÄN	116
GOTLANDS LÄN	6
BLEKINGE LÄN	85
SKÅNE LÄN	737
HALLANDS LÄN	234
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN	1 092
VÄRMLANDS LÄN	161
ÖREBRO LÄN	188
VÄSTMANLANDS LÄN	143
DALARNAS LÄN	139
GÄVLEBORGS LÄN	118
VÄSTERNORRLANDS LÄN	68
JÄMTLANDS LÄN	33
VÄSTERBOTTENS LÄN	172
NORRBOTTENS LÄN	148
HELA RIKET	8 137

Stockholms län har flest nya platser som lastbilsförare

Drygt 3 800 lediga platser som lastbilsförare anmäldes till arbetsförmedlingarna i Stockholms län under första halvåret 2008 och 1 100 platser kom in till arbetsförmedlingarna i Västra Götaland.

Arbetsförmedlingen

Kvarstående arbetslösa lastbilsförare har halverats sedan 2005

Antalet arbetslösa har successivt minskat sedan 2005. Det genomsnittliga antalet kvarstående arbetslösa lastbilsförare under första halvåret 2008 var 1 662 personer. Det motsvarar en arbetslöshet på cirka 1,4 procent av det totala antalet lastbilsförare. (Antalet lastbilsförare uppskattas till 116 000 enligt beräkningar som har gjorts i samband med årets barometer.)

GENOMSnittligt antal kvarstående arbetslösa lastbils- och långtradarförare för perioden 2003-2007 samt första halvåret 2008

ÅR	SÖKT YRKE
2003	3 407
2004	3 736
2005	3 581
2006	2 831
2007	1 749
2008	1 662

GENOMSnittligt antal kvarstående arbetslösa lastbils- och långtradarförare första halvåret 2008 fördelat på län

LÄN	SÖKT YRKE
STOCKHOLMS LÄN	132
UPPSALA LÄN	41
SÖDERMANLANDS LÄN	68
ÖSTERGÖTLANDS LÄN	67
JÖNKÖPINGS LÄN	45
KRONOBERGS LÄN	27
KALMAR LÄN	42
GOTLANDS LÄN	22
BLEKINGE LÄN	38
SKÅNE LÄN	216
HALLANDS LÄN	54
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN	248
VÄRMLANDS LÄN	38
ÖREBRO LÄN	73
VÄSTMANLANDS LÄN	69
DALARNAS LÄN	60
GÄVLEBORGS LÄN	88
VÄSTERNORRLANDS LÄN	139
JÄMTLANDS LÄN	38
VÄSTERBOTTENS LÄN	72
NORRBOTTENS LÄN	87
HELA RIKET	1 662

Arbetsförmedlingen

Arbetsmarknadsutbildning inom lastbilsförarområdet har mer än halverats på fem år

Antalet i arbetsmarknadsutbildning har mer än halverats sedan 2003. Det genomsnittliga antalet i arbetsmarknadsutbildning första halvåret 2008 var cirka 550 personer, jämfört med drygt 1 300 personer under 2003.

GENOMSNISSLIGT ANTAL KVARSTÅENDE I ARBETSMARKNADSUTBILDNING SOM LASTBILS- OCH LÅNGTRADARFÖRARE FÖR PERIODEN 2003-2007 SAMT FÖRSTA HALVÅRET 2008

ÅR	ANTAL
2003	1 306
2004	1 087
2005	867
2006	691
2007	505
2008	555

GENOMSNISSLIGT ANTAL KVARSTÅENDE I ARBETSMARKNADSUTBILDNING SOM LASTBILS- OCH LÅNGTRADARFÖRARE FÖRSTA HALVÅRET 2008 FÖRDELAT PÅ LÄN

LÄN	ANTAL
STOCKHOLMS LÄN	64
UPPSALA LÄN	23
SÖDERMANLANDS LÄN	24
ÖSTERGÖTLANDS LÄN	9
JÖNKÖPINGS LÄN	5
KRONOBERGS LÄN	4
KALMAR LÄN	18
GOTLANDS LÄN	1
BLEKINGE LÄN	6
SKÅNE LÄN	83
HALLANDS LÄN	12
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN	58
VÄRMLANDS LÄN	19
ÖREBRO LÄN	37
VÄSTMANLANDS LÄN	42
DALARNAS LÄN	17
GÄVLEBORGS LÄN	63
VÄSTERNORRLANDS LÄN	19
JÄMTLANDS LÄN	13
VÄSTERBOTTENS LÄN	13
NORRBOTTENS LÄN	26
HELA RIKET	555

Antal utbildade

7 700 utbildades under 2007

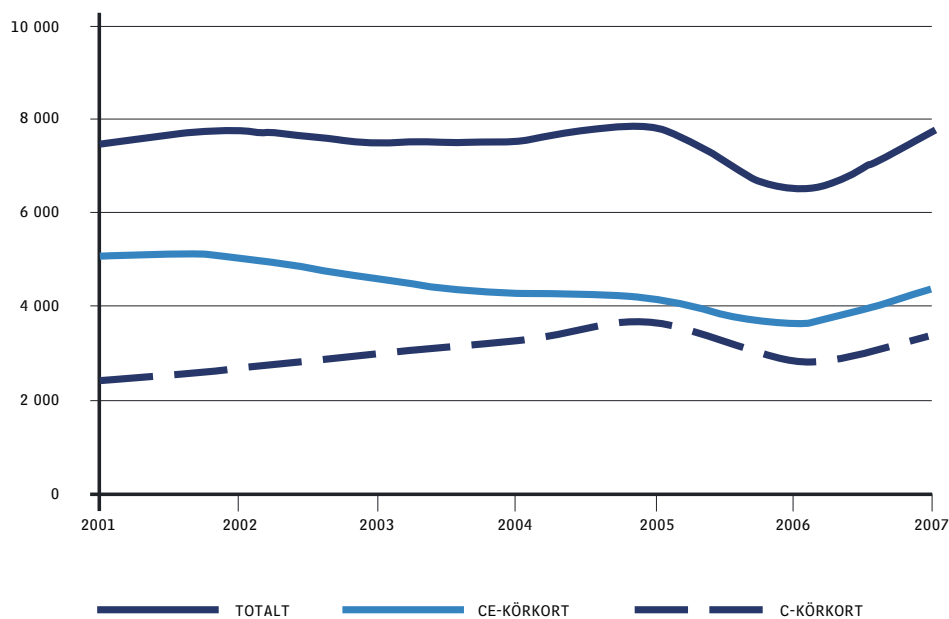
Det totala antalet utbildade har ökat det senaste året. Mellan 2006 och 2007 har antalet personer som tagit körkort med C-/CE-behörighet ökat med 19 procent. Antalet utbildade ligger nu på 2002-års nivå.

Under 2007 tog drygt 7 700 personer körkort för tung lastbil respektive tung lastbil med släp (C-/CE-behörighet). Av de 7 700 har 4 900 personer

examinerats via Vägverket, 2 100 via kommuner samt 700 från försvaret.

De 4 900 som examinerats via Vägverket utgörs av kursdeltagare i arbetsmarknadsutbildning, elever och kursdeltagare från kommunernas ungdoms- och vuxenutbildning, privatpersoner som köpt sin utbildning samt företag, kommuner och organisationer som upphandlat utbildning för sina anställda.

TOTALT ANTAL TAGNA C- OCH CE-KÖRKORT, ÅR 2001-2007

Antal examinerade via kommunerna oförändrat

Såväl 2006 som 2007 examinerades drygt 2 100 personer via kommunerna varav cirka 70 procent kom från gymnasieskolan och 30 procent från vuxenutbildningen respektive år. Sedan 2001 har

antalet behörigheter för tung lastbil examinerade via vuxenutbildningen halverats, medan körkort examinerade via gymnasieutbildningen ökat med 15 procent.

Prognos och statistik

Samhället behöver 7 000 nya lastbilsförare 2008/2009

Utifrån uppgifterna om BA-företagens arbetskraftsbehov har samhällets årliga behov av lastbilsförare skattats (yrkesmässig trafik och firmabilstrafik). Under 2008/2009 kommer det att finnas behov av att rekrytera drygt 7 000 lastbilsförare. Rekryteringsbehovet är detsamma som under 2007/2008.

Enligt Statistiska centralbyråns **Arbetskraftsbarometern 2007** är det, i likhet med föregående prognos, brist på såväl nytutexaminerade som yrkeserfarna transportutbildade. På kort sikt antas behovet av transportutbildade öka och på lång sikt förväntas godstransporterna öka kraftigt, vilket troligen kommer att innebära en fortsatt stor brist på transportutbildade.

Samtidigt är Arbetsförmedlingen i sin rapport **Arbetsmarknadsutsikterna för år 2008 och 2009** något försiktigare

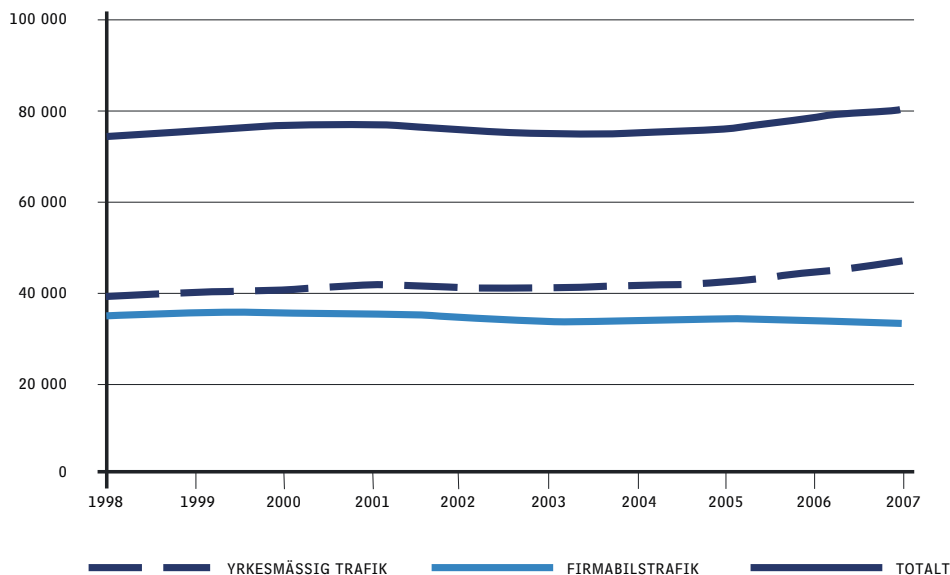
i sin prognos: "Den breda konjunkturuppgången de senaste åren har inneburit ett kraftigt ökat behov av olika former av transporter. Åkerinäringen har gynnats starkt av de ökade godsvolymer som följt av den växande aktiviteten inom industrin, byggnadsverksamheten och handeln. Många åkerier tror fortfarande att efterfrågan kommer att stiga men skillnaden mot undersökningen från i höstas är betydande. Systsättningen har dock fortsatt att öka det senaste året trots den försvagade efterfrågetillväxten."

"För det kommande året förväntar sig företagen endast en svag ökning av antalet anställda. Svårigheterna att få tag på kvalificerad arbetskraft förväntas därför lätta under det kommande året."

Antal lastbilar i yrkesmässig trafik ökar

Sedan 1998 har antalet lastbilar i yrkesmässig trafik ökat med över 7 000 bilar vilket motsvarar en ökning på 18 procent. Lastbilar i firmabilstrafik har minskat med 4 procent de senaste nio åren. Under 2007 fanns det drygt 80 000 tunga lastbilar i Sverige. Närmare 60 procent av dessa bilar återfinns i yrkesmässig trafik.

ANTAL TUNGA LASTBILAR EFTER TRAFIKFORM, ÅR 1998-2007

Om statistiken

Uppgifterna om rekrytering och utbildning är insamlade från ett urval av de 4 030 åkerier som är medlemmar i Biltrafikens Arbetsgivareförbund, BA, och som har minst en anställd lastbilsförare. Urvalet omfattade 2012 företag varav 1 130 besvarade enkäten vilket motsvarar 56 procent. Utifrån de inkomna svaren har erfarenheter från samtliga BA-företag kring rekrytering och utbildning skattats och resultaten utgör underlaget för redovisningen i föreliggande barometer.

Uppgifter om antalet C- och CE-körkort kommer från Vägverket. Uppgifterna om arbetsmarknadsutsikterna för transportsektorn, lediga platser, arbetslösa och personer i arbetsmarknadsutbildning är hämtade från Arbetsförmedlingen. Uppgifterna om antalet tunga lastbilar kommer från Statistiska centralbyrån (SCB) liksom behovet av transportutbildade som är hämtade från SCB:s Arbetskraftsbarometern.

TYA:S ARBETSKRAFTS- BAROMETER 2008

TYA och Statisticon i samarbete

TYA är ett samarbetsorgan mellan arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer inom transportbranschen. Cirka 17 000 företag, med ungefär 100 000 anställda, är anslutna till TYA. TYA arbetar för att öka branschens status genom en omfattande kursverksamhet, arbetsmiljö- och utbildningsutveckling samt långsiktigt informationsarbete. TYAs arbete omfattar delbranscherna Åkeri, Terminal, Petroleum, Miljö, Flyg, Hamn- och stuveri samt Taxi. Hemsida: www.tya.se

Statisticon
STATISTICS & RESEARCH

Statisticons affärsidé är att tillmötesgå behovet av kvalificerade kvantitativa beslutsunderlag. I företaget förenas hög akademisk kompetens med erfarenhet från praktisk tillämpning av statistik och datahantering. Hemsida: www.statisticon.se

Frågor

Frågor angående undersökningen kan ställas till Robert Dierks på TYA.

Utgiven av TYA, Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd, Box 1826, 171 26 Solna
Telefon: 08-734 52 00 **Telefax:** 08-734 52 02 **E-post:** info@tya.se **www.tya.se**